

Voir notice

See Notes

Zob. Informacja dla osób, które mają zamiar wnieść skargę

POL

Numér	21193/10
File-n:	 21193/10 STOWARZYSZENIE NA RZECZ ZM
Numer skargi	

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA

Conseil de l'Europe – *Council of Europe*
Strasbourg, France – *Strasburg, Francja*

REQUÊTE
APPLICATION
SKARGA

présentée en application de l'article 34 de la Convention européenne des Droits de l'Homme,
ainsi que des articles 45 et 47 du Règlement de la Cour

*under Article 34 of the European Convention on Human Rights
and Rules 45 and 47 of the Rules of Court*

*na podstawie artykułu 34 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka
oraz artykułów 45 i 47 Regulaminu Trybunału*

IMPORTANT: La présente requête est un document juridique et peut affecter vos droits et obligations
This application is a formal legal document and may affect your rights and obligations.

UWAGA: Niniejszy formularz jest oficjalnym dokumentem prawnym i może mieć wpływ na Państwa prawa i obowiązki.

**I. LES PARTIES
THE PARTIES
STRONY**

**A. LE REQUÉRANT / LA REQUÉRANTE
THE APPLICANT
SKARŻĄCY/SKARŻĄCA**

(Renseignements à fournir concernant le / la requérant(e) et son / sa représentant(e) éventuel(le))

(Fill in the following details of the applicant and the representative, if any)

(Należy przedstawić informacje dotyczące skarżącego/skarżącej i ewentualnie jego/jej pełnomocnika)

1. Nom de famille ..... PRZYSTAWA ..... 2. Prénom (s) ..... JERZY .....
Surname / Nazwisko ..... First name (s) / Imię (imiona) .....
- Sex: masculin / ~~féminin~~ ..... Sex: male / ~~female~~ ..... Płeć: ~~mężczyzna/kobieta~~ .....
3. Nationalité ..... POLSKA ..... 4. Profession ..... PROFESOR UNIWERSYTETU .....
Nationality / Narodowość ..... Occupation / Zawód .....
5. Date et lieu de naissance ..... 29.04.1939 .....
Date and place of birth / Data i miejsce urodzenia ..... CZORTKOW .....
6. Domicile ..... 54-129 WRÓTLAW, ul. DRZEWIECKIEGO 19/3 .....
Permanent address / Stały adres zamieszkania .....
7. Tel. N° / Numer telefonu ..... +48-71-3531492 .....
8. Adresse actuelle (si différente de 6.) .....
Present address (if different from 6.) / Aktualny adres (jeśli inny niż podany w pkt. 6) .....
9. Nom et prénom du / de la représentant(e)¹ ..... PAWEŁ KAWARSKI .....
Name of representative* / Imię i nazwisko pełnomocnika* .....
10. Profession du / de la représentant(e) ..... RADCA PRAWNY .....
Occupation of representative .....
11. Adresse du / de la représentant .....
Address of representative / Adres .....
12. Tel. N° / Numer telefonu ..... 4 .....
.....

**B. LA HAUTE PARTIE CONTRACTANTE
THE HIGH CONTRACTING PARTY
WYSOKA UKŁADAJĄCA SIĘ STRONA**

(Indiquer ci-après le nom de l'Etat / des Etats contre le(s) quel(s) la requête est dirigée)

(Fill in the name of the State(s) against which the application is directed)

(Należy podać nazwę Państwa / Państw, przeciwko któremu / którym skierowana jest skarga)

13. ..... RZECZPOSPOLITA POLSKA .....

¹ Si le / la requérant(e) est représenté(e), joindre une procuration signée par le / la requérant(e) en faveur du / de la représentant(e).

A form of authority signed by the applicant should be submitted if a representative is appointed.

Jeżeli skarżący/skarżąca ustanowił/a pełnomocnika, należy załączyć podpisany formularz pełnomocnictwa.

II. EXPOSÉ DES FAITS
STATEMENT OF THE FACTS
OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE STANU FAKTYCZNEGO

(Voir § 19 (b) de la notice)

(See § 19 (b) of the Notes)

(Zob. § 19 lit. b Informacji dla osób, które mają zamiar wnieść skargę)

14.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz.U. Nr 57, poz. 507 z późn. zm.; dalej „Ustawa o Referendum”) regulują zagadnienia związane z przeprowadzeniem takiego referendum, w tym z inicjatywy obywateli.

Wniosek o przeprowadzenie referendum stanowi realizację suwerennych praw Narodu wyrażonych w Konstytucji RP: władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu (art. 4 ust. 1), Naród sprawuje władzę przez swoich przedstawicieli lub bezpośrednio (art. 4 ust. 2). Referendum ogólnokrajowe może być przeprowadzone w sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa (art. 125 ust. 1 Konstytucji RP).

Zgodnie z art. 61 ust. 1 Ustawy o Referendum, Sejm może postanowić o poddaniu pod referendum określonej sprawy z własnej inicjatywy, a także na wniosek Senatu, Rady Ministrów lub obywateli. W przypadku gdy Sejm, w drodze uchwały, nie uwzględni wniosku o przeprowadzenie referendum, Marszałek Sejmu informuje o tym wnioskodawcę.

Zgodnie z art. 62 ust. 1 Ustawy o Referendum, Sejm w uchwale o zarządzeniu referendum ustala treść pytań lub wariantów rozwiązania w sprawie poddanej pod referendum.

Sejm może postanowić o poddaniu określonej sprawy pod referendum z inicjatywy obywateli, którzy dla swojego wniosku uzyskają poparcie co najmniej 500.000 osób mających prawo udziału w referendum (art. 63 ust. 1 Ustawy o Referendum), przy czym referendum z inicjatywy obywateli nie może dotyczyć: 1) wydatków i dochodów, w szczególności podatków oraz innych danin publicznych; 2) obronności państwa; 3) amnestii (art. 63 ust. 2 Ustawy o Referendum).

Zgodnie z art. 65 ust. 1 **Regulaminu Sejmu**, Sejm rozpatruje wniosek o przeprowadzenie referendum ogólnokrajowego przedstawiony przez podmioty wskazane w ustawie (Ustawie o Referendum). Art. 65 ust. 4 Regulaminu stanowi, że Marszałek Sejmu kieruje wniosek na posiedzenie Sejmu. Procedura rozpoznania wniosku przez Sejm obejmuje m.in.: przedstawienie jego uzasadnienie przez wnioskodawcę na posiedzeniu, pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawcy oraz debatę (art. 66 ust. 1 Regulaminu). Następnie, po rozpatrzeniu wniosku, Sejm bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów podejmuje uchwałę w sprawie jego przyjęcia; niepodjęcie uchwały w sprawie przyjęcia wniosku oznacza jego nieuwzględnienie (art. 66 ust. 2 Regulaminu).

Stowarzyszenie na rzecz Zmiany Systemu Wyborczego-Jednomandatowe Okręgi Wyborcze, wraz z wieloma innymi osobami nie będącymi formalnie członkami naszego Stowarzyszenia, od wielu lat zabiega o zmianę ordynacji wyborczej do Sejmu - Izby Ustawodawczej Polskiego Parlamentu, albowiem uważają, że ta ordynacja godzi w zasadę wolności wyborów przez to, że:

- (i) uniemożliwia obywatelom swobodne kandydowanie do Sejmu, a więc rażąco ogranicza ich bierne prawo wyborcze,
- (ii) dyskryminuje obywateli nie należących do partii politycznych poprzez liczne przepisy ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja Wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, a w szczególności *de facto* zmusza obywateli do głosowania na listy partyjne, pomimo, że do partii politycznych w Polsce należy znikoma liczba obywateli,

Si nécessaire, continuer sur une feuille séparée

Continue on a separate sheet if necessary

Jeśli jest to konieczne, proszę kontynuować na osobnym arkuszu

- (iii) dodatkowo uprzywilejowuje partie polityczne, przede wszystkim poprzez finansowanie ich działalności ze środków budżetu państwa, a więc kosztem również tych obywateli, którzy nie mają z nimi nic wspólnego.

Stowarzyszenie prowadzi stronę internetową www.jow.pl, która jest poświęcona zagadnieniom obywatelskim ze szczególnym uwzględnieniem spraw ordynacji wyborczej i wyborom w formule jednomandatowych okręgów wyborczych.

Statut Stowarzyszenia na rzecz Zmiany Systemu Wyborczego-Jednomandatowe Okręgi Wyborcze stanowi, że realizuje ono cele, m.in., (1) przez popularyzowanie idei Jednomandatowych Okręgów Wyborczych: organizowanie odczytów, prelekcji, publikowanie artykułów prasowych, wydawanie publikacji książkowych nt. JOW, (2) organizowanie i wspieranie akcji zbierania podpisów pod wnioskiem o przeprowadzenie ogólnonarodowego referendum w sprawie zmiany ordynacji wyborczej.

Z tego powodu, przedłożenie niniejszej skargi do rozpoznania przez Trybunał jest wypełnieniem obowiązków i zadań statutowych Stowarzyszenia.

W ciągu 10 lat istnienia Stowarzyszenia, jego członkowie skierowali ogromną liczbę podań, apeli i wniosków o zmianę tego stanu rzeczy, do wszystkich Władz Państwowych, Sejmu i Senatu, Rzecznika Praw Obywatelskich, zorganizowali liczne akcje publicznego poparcia dla naszych postulatów. Kulminacją tych działań było zebranie ponad 750 000 podpisów pod wnioskiem o referendum. Podpisy obywateli RP pod wnioskiem o przeprowadzenie referendum ogólnokrajowego zostały zebrane pod hasłem „4 x TAK” w latach 2004 i 2005 (przy udziale jednej z partii politycznych, jej nazwa nie ma bezpośredniego znaczenia dla tej sprawy). Hasło referendalne „4 x TAK” oznaczało przeprowadzenie referendum dotyczącego zmian Konstytucji RP w czterech sprawach:

- likwidacji Senatu,
- zmniejszenia liczby posłów do 230,
- zniesienia immunitetu parlamentarnego, oraz
- wprowadzenia jednomandatowych okręgów wyborczych w wyborach do Sejmu.

Akcja zbierania tych podpisów była powszechnie znana w całej Polsce. W wyniku tej akcji zebrano ponad 750 000 podpisów, przy czym poprzestano na weryfikacji 517 062 podpisów złożonych na 56 198 kartach (z tego 508 931 podpisów uznano za złożone prawidłowo). Wykazy tych podpisów, w łącznej liczbie 84 100, inicjatorzy akcji złożyli w Sejmie RP w dniu 20 stycznia 2005 r., co było wydarzeniem dokumentowanym w mediach.

Ponadto, potwierdzeniem formalnego złożenia wniosku i podpisów jest pismo Kancelarii Sejmu RP (Biuro Listów i Skarg) z 22 września 2005 r., znak: BLS-II/151/39358/2005, jakie otrzymali działacze związani ze Stowarzyszeniem (*Załącznik (a)*).

Pomimo złożenia przedmiotowych podpisów, nie poddano wnioskowi ponad 750 000 obywateli RP o przeprowadzenie referendum pod głosowanie w Sejmie wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 63 ust. 1 ustawy o referendum ogólnokrajowym ani nawet nie poinformowano opinii publicznej o czynnościach jakie Sejm miałby podjąć w stosunku do wniosku. Wnioskowi tego nie rozpoznał Sejm IV kadencji (który otrzymał wniosek), ani V, ani VI (obecnej) kadencji, przy czym w każdej z tych kadencji większość rządową stanowiła koalicja z innej opcji politycznej. Oznacza to, że łamanie praw obywatelskich ma charakter trwały.

Pomimo różnorodnych nacisków społecznych, Sejm RP nie tylko zignorował wniosek, lecz nawet nie podjął debaty nad sprawą referendum. Z niewiadomych przyczyn, opinia publiczna nie została poinformowana o losach wniosku.

W dniu 14 marca 2010 r., a następnie 15 marca 2010 r., w jednej z telewizji komercyjnych wyemitowano film dokumentalny pt. „Władcy marionetek”. W filmie tym znalazła się informacja, że wykazy powyższych podpisów nieodwracalnie zniszczono.

Przed przygotowaniem niniejszej skargi, Stowarzyszenie skierowało do Kancelarii Sejmu pytanie o szczegóły zniszczenia wykazów podpisów. Treść odpowiedzi z dnia 1 i 6 kwietnia 2010 r. załączamy do niniejszej Skargi (*Załącznik (b) i (c)*).

**III. EXPOSÉ DE LA OU DES VIOLATION(S) DE LA CONVENTION ET / OU DES PROTOCOLES ALLÉGUÉE(S), AINSI QUE DES ARGUMENTS À L'APPUI
STATEMENT OF ALLEGED VIOLATION(S) OF THE CONVENTION AND / OR PROTOCOLS AND OF RELEVANT ARGUMENTS
OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE ZARZUCANYCH NARUSZEŃ KONWENCJI I/LUB PROTOKOŁÓW, WRAZ Z UZASADNIENIEM**

(Voir § 19 (c) de la notice)

(See § 19 (c) of the Notes)

(Zob. § 19 lit. c Informacji dla osób, które mają zamiar wnieść skargę)

15. Niepodjęcie jakichkolwiek prac nad wnioskiem o referendum po jego przyjęciu należy uznać za naruszenie praw obywatelskich gwarantowanych na mocy Konstytucji RP oraz Konwencji, a w szczególności na podstawie **art. 3 Protokołu dodatkowego do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności**, który stanowi, że *Wysokie Ukladające się Strony zobowiązują się organizować w rozsądnych odstępach czasu wolne wybory oparte na tajnym głosowaniu, w warunkach zapewniających swobodę wyrażania opinii ludności w wyborze ciała ustawodawczego.*

Nieuzasadnione i niezgodne z zasadami postępowania, określonymi w Ustawie o Referendum oraz Regulaminie Sejmu, opisywane w pkt II niniejszej Skargi zaniechanie Sejmu IV kadencji oraz kadencji następnych, skutkowało faktycznym pozbawieniem obywateli możliwości skorzystania z art. 125 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 2 Konstytucji RP i oznacza jednocześnie rażące pogwałcenie swobody wyrażania opinii ludności w wyborze ciała ustawodawczego w rozumieniu **art. 3 Protokołu dodatkowego do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności**. Ponadto, zniszczenie wykazów podpisów obywateli RP stanowiących podstawę wniesienia powyższego wniosku, stwarza ryzyko niemożności podjęcia sprawy przedmiotowego referendum bez konieczności zbierania po raz kolejny co najmniej 500.000 podpisów.

Nie ulega wątpliwości, że „*swoboda wyrażania opinii ludności w wyborze ciała ustawodawczego*” czy też „*prawo do wolnych wyborów*” nie wyczerpują się wyłącznie w akcie głosowania. Swoboda ta realizuje się również w drodze *debaty o wyborach*, w tym poprzez wzięcie *udziału w referendum* co do formuły w jakiej te wybory mają być przeprowadzone. Gdyby wykluczyć twierdzenie, że debata o wyborach nie jest objęta pojęciem „*swobody wyrażania opinii ludności w wyborze ciała ustawodawczego*” (prawem do wolnych wyborów), swoboda ta byłaby wyłącznie teoretyczna, ograniczona wyłącznie do uczestniczenia w wyborach w formule narzuconej przez ustawodawcę nie liczącego się z opinią ludności. Niestety, sytuacja ta ma miejsce w Polsce od wielu lat, czego dowodem są opisywane tu wydarzenia.

Powoływane podpisy są dowodem zaangażowania obywatelskiego co najmniej 750 000 obywateli RP. Liczba ta znacznie przekracza ustawowe minimum niezbędne do poddania określonej sprawy pod referendum. Jakkolwiek, referendum objęte wnioskiem nie mogło wyrzucić bezpośredniego skutku w postaci zmiany Konstytucji RP lub ordynacji wyborczej, to jego przeprowadzenie stanowiłoby realizację prawa obywateli RP do wolnych wyborów. Pytania objęte wnioskiem o referendum nie dotyczyły spraw, które nie mogą zostać poddane pod referendum (art. 63 ust. 2 Ustawy o Referendum).

Stowarzyszenie na rzecz Zmiany Systemu Wyborczego „Jednomandatowe Okręgi Wyborcze” podkreśla z całą należąca mocą, że skierowanie do Trybunału niniejszej Skargi nie oznacza postawienia zarzutu, że Sejm RP wbrew woli obywateli nie uchwalił ustaw zmierzających do wprowadzenia zmian objętych przedmiotowych wnioskiem, a w szczególności, iż nie uchwalił ordynacji wyborczej zakładającej przeprowadzenie wyborów do organu ustawodawczego w formule jednomandatowych okręgów wyborczych. Takiego zarzutu nie można oczywiście postawić bez referendum, którego nie przeprowadzono.

Zarzut, który tu przedkładamy do rozważenia Trybunału polega na tym, że wbrew zobowiązaniom wynikającym z art. 3 Protokołu dodatkowego do Konwencji, Rzeczpospolita Polska uniemożliwiła swoim obywatelom wyrażenia swobodnej opinii co do tego, w jaki sposób pragną oni organizować wolne wybory.

Zasady i przepisy Konstytucji i ustaw wyżej powołane nakładają na wszelkie osoby będące w posiadaniu omawianych wykazów podpisów, zarówno przed, jak i po ich złożeniu w Sejmie, obowiązek sprawowania szczególnej pieczy nad tymi wykazami. Obowiązek ten wynika nie tylko z tych przepisów, lecz również z konieczności poszanowania woli obywateli składających podpisy i respektowania ich praw obywatelskich (art. 4 i art. 62 ust. 1 Konstytucji RP). Obowiązek ten rozciąga się w czasie co najmniej do chwili, gdy Sejm stosowną uchwałą nie rozstrzygnie czy przedmiotowa sprawa zostanie poddana pod głosowanie w referendum (art. 61 ust. 1 ustawy o referendum ogólnokrajowym).

Wszelkie czynności, których efektem byłoby uszkodzenie, ukrycie czy wręcz unicestwienie wykazów podpisów, winny być podejmowane z zachowaniem jak najdalej idącej ostrożności. W tej sprawie nie tylko nie dochowano tej ostrożności, lecz również poprzez zniszczenie tych wykazów okazano lekceważenie dla prawa obywateli RP do wyrażania swobodnej opinii.

**IV. EXPOSÉ RELATIF AUX PRESCRIPTIONS DE L'ARTICLE 35 § 1 DE LA CONVENTION
STATEMENT RELATIVE TO ARTICLE 35 § 1 OF THE CONVENTION
OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE ART. 35 PAR. 1 KONWENCJI**

(Voir § 19 (d) de la notice. Donner pour chaque grief, et au besoin sur une feuille séparée, les renseignements demandés sous les points 16 à 18 ci-après)

(See § 19 (d) of the Notes. If necessary, give the details mentioned below under points 16 to 18 on a separate sheet for each separate complaint)
(Zob. § 19 lit. d Informacji dla osób, które mają zamiar wnieść skargę. Jeśli jest to konieczne, proszę przedstawić informacje wymienione w pkt. 16-18 na osobnych arkuszach, osobno dla każdego zarzutu)

16. Décision interne définitive (date et nature de la décision, organe – judiciaire ou autre – l'ayant rendue)
Final decision (date, court or authority and nature of decision)
Ostateczne orzeczenie (data; nazwa sądu lub organu, który wydał orzeczenie; rodzaj orzeczenia)

Żaden organ Rzeczypospolitej Polski nie wydał żadnego formalnego orzeczenia ani decyzji w sposób przewidziany odnośnymi przepisami mającymi zastosowanie do przeprowadzania referendum z inicjatywy obywateli. Za takie orzeczenie można byłoby ewentualnie uznać uchwałę Sejmu podjętą w trybie art. 63 ust. 1 Ustawy o Referendum i art. 66 ust. 2 Regulaminu Sejmu. Jednakże, niniejsza Skarga została wywołana faktem, że Sejm takiej uchwały nie podjął. Za takie orzeczenie nie może być uznana odpowiedź Kancelarii Sejmu RP (przedstawiona w Załączniku b) i c)), gdyż nie została ona wydana zgodnie z powołanymi wyżej przepisami

17. Autres décisions (énumérées dans l'ordre chronologique en indiquant, pour chaque décision, sa date, sa nature et l'organe – judiciaire ou autre – l'ayant rendue)
Other decisions (list in chronological order, giving date, court or authority and nature of decision for each of them)
Inne orzeczenia (proszę je wymienić w porządku chronologicznym, podając dla każdego z nich datę, nazwę sądu lub organu, który je wydał, oraz rodzaj orzeczenia)

Nie istnieją „inne orzeczenia” z powodów wyjaśnionych w pkt 16 powyżej.

18. Dispos(i)ez-vous d'un recours que vous n'avez pas exercé? Si oui, lequel et pour quel motif n'a-t-il pas été exercé?
Is there or was there any other appeal or other remedy available to you which you have not used? If so, explain why you have not used it.
Czy istnieją lub istniały inne możliwości odwołania się lub skuteczne środki prawne, które nie zostały wykorzystane? Jeśli tak, proszę wyjaśnić, dlaczego nie zostały wykorzystane.

Prawo polskie nie zawiera jakichkolwiek przepisów, które pozwalałyby na „odwołanie się” od faktu zignorowania przez Sejm RP wniosku o przeprowadzenie referendum złożonego zgodnie z odnośnymi przepisami. Wobec tego nie zachodzi możliwość wyczerpania drogi odwoławczej na gruncie prawa wewnętrznego.

Skierowanie do Trybunału niniejszej skargi stanowi w istocie rzeczy jedyny instrument prawny jaki posiadają obywatele RP w związku z ratyfikacją przez Rzeczypospolitą Polską Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i Protokołów dodatkowych.

Si nécessaire, continuer sur une feuille séparée
Continue on a separate sheet if necessary
Jeśli jest to konieczne, proszę kontynuować na osobnym arkuszu

V. EXPOSÉ DE L'OBJET DE LA REQUÊTE
STATEMENT OF THE OBJECT OF THE APPLICATION
OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE TEGO, CZEGO DOMAGA SIĘ SKARŻĄCY

(Voir § 19 (e) de la notice)
 (See § 19 (e) of the Notes)
 (Zob. § 19 lit. e Informacji dla osób, które mają zamiar wnieść skargę)

19.

Skarżący domaga się uznania przez Trybunał, że Rzeczpospolita Polska naruszyła art. 3 Protokołu dodatkowego do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, poprzez zignorowanie uprawnionego, popartego ponad 500 000 podpisami, żądania obywateli przeprowadzenia ogólnokrajowego referendum, zgodnie z wnioskiem złożonym w Sejmie RP dnia 20 stycznia 2005 r.

Skarżący domaga się przyznania przez Trybunał zadośćuczynienia na rzecz Stowarzyszenia w kwocie 25 000 (dwadzieścia pięć tysięcy) euro.

VI. AUTRES INSTANCES INTERNATIONALES TRAITANT OU AYANT TRAITÉ L'AFFAIRE
STATEMENT CONCERNING OTHER INTERNATIONAL PROCEEDINGS
OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA PRZED INNYMI ORGANAMI MIĘDZYNARODOWYMI

(Voir § 19 (f) de la notice)
 (See § 19 (f) of the Notes)
 (Zob. § 19 lit. f Informacji dla osób, które mają zamiar wnieść skargę)

20. Avez-vous soumis à une autre instance internationale d'enquête ou de règlement les griefs énoncés dans la présente requête? Si oui, fournir des indications détaillées à ce sujet.
 Have you submitted the above complaints to any other procedure of international investigation or settlement? If so, give full details.
 Czy przedstawiał Pan/przedstawiła Pani powyższe zarzuty w postępowaniu wyjaśniającym lub ugodowym przed innymi organami międzynarodowymi? Jeśli tak, należy przedstawić pełne dane dotyczące takiego postępowania.

Stowarzyszenie nie składało innych wniosków dotyczących przedmiotu niniejszej Skargi do innych organów międzynarodowych ani żadne postępowanie dotyczące tego przedmiotu nie toczyło się przed innymi organami międzynarodowymi.

VII. PIÈCES ANNEXÉES

(PAS D'ORIGINAUX,
UNIQUEMENT DES COPIES ;
PRIÈRE DE N'UTILISER NI AGRAFE,
NI ADHÉSIF, NI LIEN D'AUCUNE SORTE)

**LIST OF DOCUMENTS
ONLY PHOTOCOPIES,**

(NO ORIGINAL DOCUMENTS,

DO NOT STAPLE, TAPE OR BIND DOCUMENTS)

LISTA DOKUMENTÓW

**(NALEŻY DOŁĄCZYĆ WYŁĄCZNIE KOPIE
DOKUMENTÓW, NIE ORYGINAŁY.
NIE NALEŻY ZSZYWAĆ,
SKLEJAĆ ANI OPRAWIAĆ DOKUMENTÓW)**

(Voir chapitre § 19 (g) de la notice. Joindre copie de toutes les décisions mentionnées sous ch. IV et VI ci-dessus. Se procurer, au besoin, les copies nécessaires, et, en cas d'impossibilité, expliquer pourquoi celles-ci ne peuvent pas être obtenues. Ces documents ne vous seront pas retournés.)

(See § 19 (g) of the Notes. Include copies of all decisions referred to in Parts IV and VI above. If you do not have copies, you should obtain them. If you cannot obtain them, explain why not. No documents will be returned to you.)

(Zob. § 19 lit. g Informacji dla osób, które mają zamiar wnieść skargę. Należy załączyć kopie wszystkich orzeczeń, o których mowa wyżej w Części IV i VI. Jeżeli nie posiada Pan /Pani kopii, należy zwrócić się do właściwych instytucji o ich wydanie. Jeżeli uzyskanie dokumentów lub ich skopiowanie nie jest możliwe, proszę wyjaśnić dlaczego. Przesłane dokumenty nie będą Panu /Pani zwrócone).

- 21.
- a) ..... piśmo Kancelarii Sejmu RP z 22.09.2005
  - b) ..... odpowiedzi Kancelarii Sejmu RP z 1.04.2010
  - c) ..... odpowiedzi Kancelarii Sejmu RP z 6.04.2010
  - d) odpis aktualny z rejestru przedsiębiorców KRS
Stowarzyszenia na rzecz Zmiany Systemu Wsborczego
Jednomandatarze Oleggi Wsborczere
  - e) ..... pełnomocnictwo

VIII. DÉCLARATION ET SIGNATURE
DECLARATION AND SIGNATURE
OŚWIADCZENIE I PODPIS

(Voir § 19 (h) de la notice)

(See § 19 (h) of the Notes)

(Zob. § 19 lit. h Informacji dla osób, które mają zamiar wnieść skargę)

Je déclare en toute conscience et loyauté que les renseignements qui figurent sur la présente formule de requête sont exacts.

I hereby declare that, to the best of my knowledge and belief, the information I have given in the present application form is correct.

Niniejszym oświadczam, że zgodnie z moją wiedzą i przekonaniem informacje podane w niniejszym formularzu skargi są prawdziwe.

Lieu / Place / Miejsce ..... Warszawa .....

Date / Date / Data ..... 17 czerwca 2010 .....

Jana Puszte

(Signature du / de la requérant(e) ou du / de la représentant(e))

(Signature of the applicant or of the representative)

(Podpis skarżącego / skarżącej lub pełnomocnika)

*Przes Zarządu Stowarzyszenia
 niever Związku Systemu
 Wyborczy "Jedynym audytowe
 Okręgi Wyborce"*

Akcja Studentów z NZS: "www.jednomandatowe.pl"

www.jednomandatowe.pl
Akcja Studentów z NZS

2010-03-19 12:39

Dowód na zebranie podpisów

Tagi: [urzędowe potwierdzenie](#) [tadeusz rogowski](#) [stefan romecki](#) ["władcy marionetek"](#) [4 x tak](#) [zniszczone podpisy](#) [jow](#) [koszalin](#)

Działacze JOW z Koszalina dysponują pismem urzędowym z Sejmu z 2005 r., potwierdzającym zebranie wymaganej liczby podpisów w ramach akcji "4 x tak" o referendum m.in. w sprawie jednomandatowych okręgów wyborczych. Zniszczenie tych podpisów, o którym była mowa w filmie "Władcy marionetek" nie może więc oznaczać niemożności powołania się na nie przy domaganiu się referendum.

Oto to pismo:

Warszawa, 22 września 2005 r.

Kancelaria Sejmu

Biuro Listów i Skarg

ul. Wiejska 4/6/8 00-902 Warszawa

Pan

Stefan Romecki

BLS-II/151/39358/2005

W związku z nadesłanym drogą elektroniczną w dniu 29 sierpnia 2005 r. listem w sprawie obywatelskiego wniosku o referendum, złożonego przez Platformę Obywatelską, wyjaśniam.

Wyżej wymieniony wniosek wpłynął 20 stycznia br. i po uzupełnieniu braków formalnych i merytorycznych przeprowadzono wobec niego procedurę oceny prawidłowości złożenia wymaganej liczby podpisów. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Kancelarii Sejmu komórką właściwą w tej sprawie jest Biuro Listów i Skarg. W wyniku czynności podjętych przez BLS stwierdzono, że wykaz z osobami popierającymi wniosek obejmuje 84 100 kart, z czego zweryfikowano 517 062 podpisów znajdujących się na 56 198 kartach. Wśród zweryfikowanych podpisów 508 931 złożono prawidłowo, co pozwoliło stwierdzić, że wymóg złożenia 500 000 podpisów pod obywatelskim wnioskiem referendalnym został spełniony.

Nie zweryfikowane podpisy znajdowały się na 27 902 kartach wykazu, co pozwala przypuszczać, że całkowita liczba złożonych wraz z wnioskiem podpisów wynosiła ok. 750 000.

Biuro Listów i Skarg nie posiada uprawnień do merytorycznego wypowiedzania się w kwestii przyczyn nierozpatrzenia wniosku przez Sejm. Podkreślić należy, że sprawa ta stanowiła przedmiot dyskusji i licznych opinii, w przeważającej mierze kwestionujących dopuszczalność referendum obywatelskiego w tym przedmiocie. Przykładem tego może być polemika wybitnych konstytucjonalistów P. Winczorka i K. Działochoy, prowadzona na łamach "Rzeczpospolitej" (artykuły z 19 i 28 października oraz 5 listopada 2004 r.).

Mam nadzieję, że powyższe wyjaśnia większość wątpliwości podniesionych w Pana liście. Jednocześnie przepraszam za opóźnienie w udzieleniu odpowiedzi, co spowodowane było wyłącznie obiektywnymi przesłankami.

(-) Włodzimierz Zając

p.o. dyrektora Biura

Natomiast p. Tadeusz Rogowski w korespondencji ze mną pisze tak:

Pani Krzysztofie, nie mamy skanu, ponieważ to była odpowiedź nadesłana internetowo (zresztą po kilku interwencjach, bo nie kwapili się do tego). W niczym to nie umniejsza rangi pisma, ponieważ nosi ono wszystkie znamiona pisma urzędowego (w razie wątpliwości, tak orzeknie sąd) - posiada numer kancelaryjny, oznaczenie, funkcje i nazwisko urzędnika oraz zawiera fakty znane w tym czasie tylko Kancelarii Sejmu. Jeśli chodzi o naszych konstytucjonalistów, to urzędnik nie identyfikuje się z tą opinią i zastrzega, że nie jest upoważniony do wypowiedzania się w kwestiach merytorycznych, ale... ja to skomentowałem wówczas tak:

moje ostatnie komentarze »

[@Sindbad Żeglarz](#)

Referendum, o ile frekwencja przekroczy 50% jest wiążące, więc parlament i tak byłby...

2010-03-24 11:27

[Podpisy i referendum](#)

Sprawa tych podpisów jest sprawą publiczną, więc tym bardziej powinna być podnoszona...

2010-03-20 21:56

[@Sindbad Żeglarz](#)

Zasad konstytucyjnych prawa wyborczego nie można traktować zawsze jako zbiorów rozłącznych -...

2010-03-20 11:32

[JOW, referendum, konstytucja](#)

Po pierwsze: JOW nie wymaga zmiany konstytucji - to obecna ordynacja ją łamie. Więcej na...

2010-03-19 23:37

[Skarga do Strasburga](#)

Zachęcamy do podpisywania się w internecie i zbierania podpisów pod skargą do Europejskiego...

2010-03-19 21:18

[zobacz wszystkie »](#)

ostatnie notki »

[Dowód na zebranie podpisów](#)

2010-03-19 12:39

["Władcy marionetek" - TVN, 15.03.2010, godz. 22.35](#)

2010-03-15 14:27

[Przesłanie do Kandydatów na Urząd Prezydenta RP](#)

2010-03-09 15:07

[Konferencja "Poseł z każdego powiatu"](#)

2010-02-28 13:47

[Spotkania z prof. Przystawą](#)

2010-02-18 14:48

najpopularniejsze notki »

["Władcy marionetek" - TVN, 15.03.2010, godz. 22.35](#)

komentarz: 21

[Samorządowcy za zmianą ordynacji](#)

komentarz: 17

[Pytanie do mojego pokolenia](#)

komentarz: 14

[Dowód na zebranie podpisów](#)

komentarz: 2

[Konferencja "Poseł z każdego powiatu"](#)

komentarz: 1

aktywne dyskusje »

[Dowód na zebranie podpisów](#)

komentarz: 2

ostatnio: [Mirnal](#)

["Władcy marionetek" - TVN, 15.03.2010, godz. 22.35](#)

komentarz: 21

ostatnio: [Pyzol](#)

[Konferencja "Poseł z każdego powiatu"](#)

komentarz: 1

ostatnio: [www.jednomandatowe.pl](#)

[Samorządowcy za zmianą ordynacji](#)

(X)

Z-AŁĄCZNIK (b)

Warszawa, 1 kwietnia 2010 r.

Kancelaria Sejmu
Biuro Korespondencji i Informacji
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

BKI-141-21940/10

Pan
Jerzy Przystawa

Szanowny Panie,

w związku z Pana wnioskiem o udostępnienie informacji publicznej z dnia 23 marca 2010 r. uprzejmie informuję, że Komisja Oceny Dokumentacji w Archiwum Sejmu wydzieliła do zniszczenia zweryfikowane już karty z wykazami obywateli popierających wnioski o przeprowadzenie interesującego Pana referendum w dniu 17 lipca 2006 r., uznając je za dokumentację niearchiwalną.

Z poważaniem
/-/Sylwia Gołaszewska
specjalista

From: listy@sejm.gov.pl
To: marcin_wawrzyniak@wp.pl
Sent: Tuesday, April 06, 2010 9:17 AM
Subject: Odpowiedź Biura Korespondencji i Informacji Kancelarii Sejmu na list z dnia 18-03-2010 00:00:00

Warszawa, 6 kwietnia 2010 r.

Kancelaria Sejmu
Biuro Korespondencji i Informacji
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

BKI-141-21823/10
Pan
Marcin Wawrzyniak

Szanowny Panie,

w związku z Pana pismem z dnia 18 marca 2010 r. uprzejmie informuję, co następuje.

Zweryfikowane już karty z wykazami obywateli popierających wnioski o przeprowadzenie ogólnokrajowego referendum w sprawie zmian w ustroju politycznym Rzeczypospolitej polskiej (w sumie ok. 16 mb akt) zostały przez Komisję Oceny Dokumentacji w Archiwum Sejmu w dniu 17 lipca 2006 r. wydzielone do zniszczenia jako dokumentacja niearchiwalna.

W tym kontekście wyjaśniam, że nie ma szczególnych przepisów dotyczących postępowania z kartami z podpisami obywateli złożonymi pod wnioskiem w sprawie referendum ogólnonarodowego, a przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) zobowiązują do tego, aby okres przechowywania dokumentów zawierających te dane ograniczać do niezbędnego minimum. Wybrakowane karty nie miały już także wpływu dla dalszych losów złożonego wniosku. Znaczenie miał bowiem tylko dokument potwierdzający złożenie wystarczającej liczby podpisów obywateli, tj. protokół z weryfikacji oraz raport końcowy zespołu liczącego. Zebrane w 2004 i 2005 roku podpisy pod wnioskiem mogły być wykorzystane tylko raz – dla potrzeb tego konkretnego projektu.

W zasobie Archiwum Sejmu, jako materiały archiwalne, pozostały zachowane:

dwa oryginały wniosku o przeprowadzenie ogólnokrajowego referendum w sprawie zmian w ustroju politycznym Rzeczypospolitej Polskiej:

- z dnia 20 stycznia 2005 r. (pierwotny), wobec którego Marszałek Sejmu zgłosił uchybienia formalne i zwrócił się o ich usunięcie,
  - z dnia 13 lutego 2005 r. (poprawiony);
- protokoły przejęcia dokumentacji przez Biuro Listów i Skarg Kancelarii Sejmu oraz Archiwum Sejmu;
protokół z weryfikacji wykazu obywateli popierających wnioski o poddanie pod referendum sprawy zmian w ustroju politycznym Rzeczypospolitej polskiej – wraz z raportem końcowym;
ekspertyzy i opinie sporządzone na zlecenie kierownictwa Kancelarii Sejmu;
dokumentacja z posiedzeń Prezydium Sejmu i Konwentu Seniorów.

Z poważaniem
/-/Sylvia Gołaszewska
specjalista